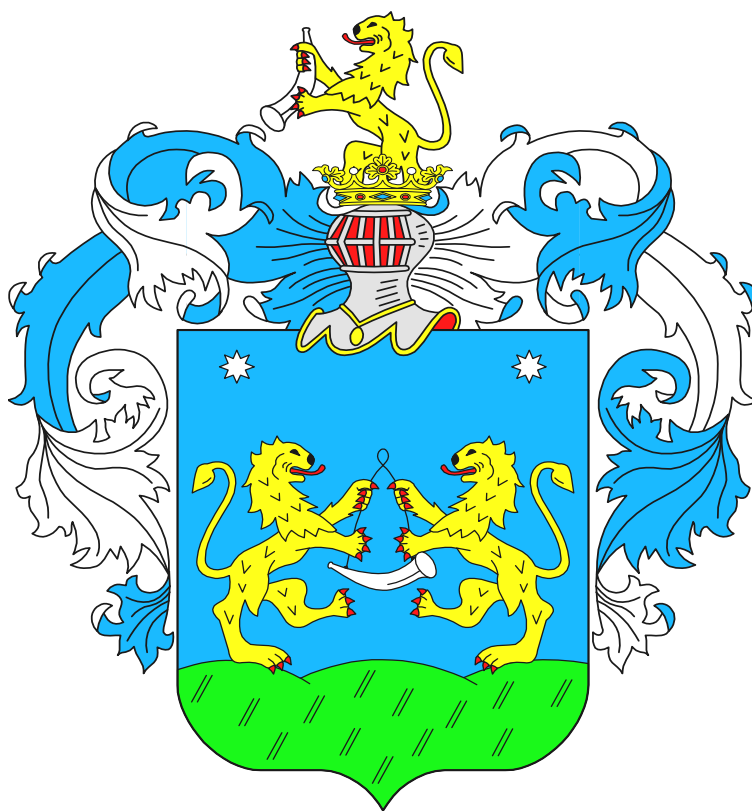

LAJOSMIZSE VÁROS
KÖRNYEZETVÉDELMI
PROGRAMJA

2007

TARTALOMJEGYZÉK

„Nem árt elgondolkodni.....	3
1. A település bemutatása	4
2. A települési környezet tisztasága	4
2.1 Települési környezet tisztasága	5
2.2 Önkormányzati környezetvédelem	6
3. Csapadékvíz – elvezetés	8
4. Hulladékgazdálkodás	9
5. Légszennyezés, a zaj és rezgésterheltség	10
5.1 Levegő	10
5.2 Zaj-rezgésterheltség	12
6. Helyi közlekedésszervezés	13
7. Ivóvízellátás	13
8. Energiagazdálkodás	14
9. Zöldterület- gazdálkodás	16
9.1. Természetvédelem	16
9.2 Föld	17
10. Környezetbiztonság	18
11. Környezet-egészségügy, környezeti nevelés	19
11.1 Emberi egészség védelme	19
11.2 Környezeti nevelés – Iskolai Környezeti Nevelési Program	21
Összefoglalás	23
Melléklet	25

„Nem árt elgondolkodni.....

Egy-egy drasztikusabb behatás következményeinek megszüntetéséhez százezer vagy éppen millió évekre van szükség. Nem árt elgondolkodni azon, hogy a mai életünk kereteit adó technikai civilizáció – amelynek segítségével az ember immár jelentős mértékben képes beleavatkozni a természeti folyamatokba – kevesebb, mint ötszáz esztendeje kezdődött! A Föld életkorát vagy a földi élet kialakulásának évmilliárdos történetét bizony nehéz elképzelni, a milliárd éveket szinte lehetetlen értelmezni a néhányszor tíz esztendő átlagos emberi élettartam áttekintéséhez szoktatott ésszel. Az egyik legszemléletesebb hasonlat szerint:

- Ha a Föld történetének 4,5 milliárd éves történetét egy évi időtartamhoz hasonlítjuk (elképzelt évünk egy napja így kb. 12,3 millió valóságos évnek felel meg), akkor az élet keletkezésére valamikor március második felében kerülhetett sor. Az élet rendkívül lassan fejlődött, mire a szárazföld is benépesült növényekkel, állatokkal, az már az elképzelt évünk novemberében és decemberében történt.
- December 26-án kora délután kihalnak a dinoszauruszok.
- A homo sapiens, az értelmes ember színrelépése az év utolsó napjának, december 31.-nek utolsó órájában történt.
- A civilizáció történetének hajnala e nap 24. órája 59. percének végére, időszámításunk kezdete pedig a 60. perc 46. másodpercére tehető.
- Az ipari forradalom az 58. másodpercben kezdődött és az 59. másodpercben érte el az emberiség létszáma az 1 milliárd főt.
- A 60. másodperc (amely valóságos időben kb. 140 évnek, felel meg) utolsó ötöde a globálissá váló környezetszennyezés története.,, (Részlet: Kárász I: Környezetvédelmi alapismeretek I.)

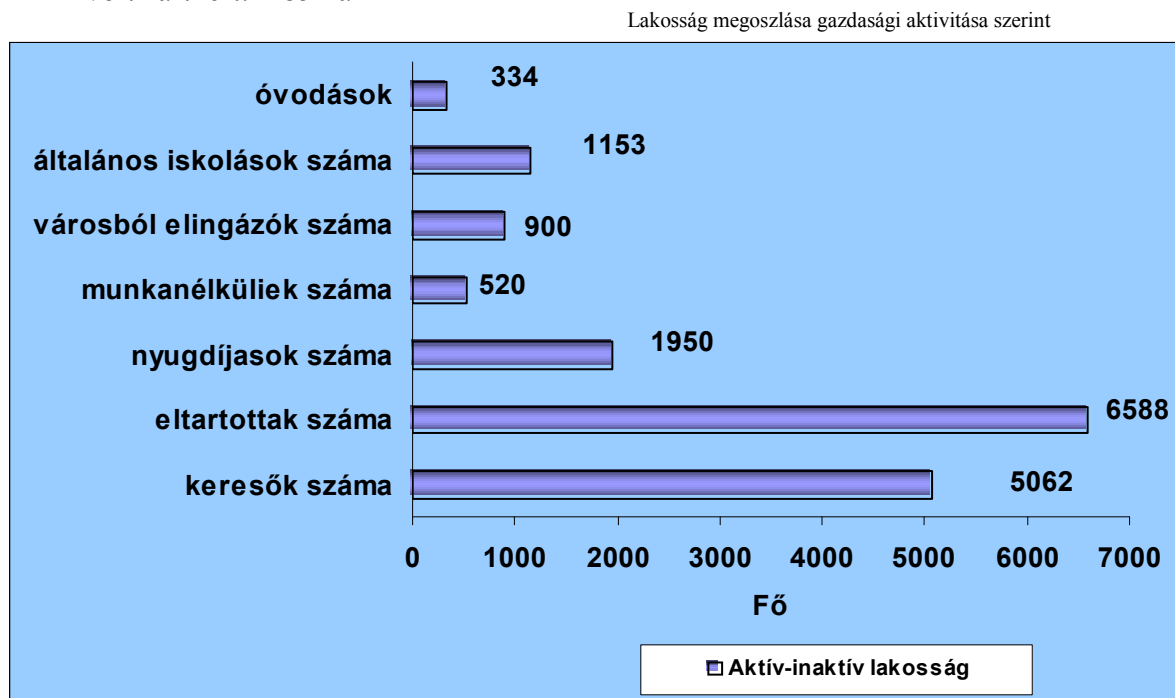
1. A település bemutatása

Lajosmizse fejlődő kisváros a Duna-Tisza közén.

Környezete sajátos. A település a Duna-Tisza közén, a kiskunsági tájegységen a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti kistérségben helyezkedik el, Kecskeméttől É-Ny-ra 15 km-re. A Kistérség települései egymáshoz közel, - Lajosmizse pedig az országos főközlekedési úthálózat mellett fekszik. Lajosmizse a térség 11,1 %-át foglalja el, melyen a térség lakosságának 6,6 %-a él. A népsűrűség alacsony az országos adatokhoz képest. 70 fő/km² (országos átlag 108 fő/km²).

A városközpontban és közvetlen környezetében az idők folyamán – sajátos zárt sorú és félzárt sorú épületekből álló – kisvárosi karakterű beépítés alakult ki.

Város területe: 16.465 ha
 belterület: 486 ha
 külterület: 15.894 ha
 volt zártkert: 85 ha

(Forrás: Lajosmizse Város Hosszútávú Fejlesztési Koncepciója 2003.)

Lakosság alakulása		
	belterületen élők (fő)	külterületen élők (fő)
Lajosmizse lakói területi elosztás szerint	7.650	4.000 a lakónépesség 34,3%-a
	nő (fő)	férfi (fő)
Lakosság megoszlása nemek szerint	6.028	5.622

(Forrás: Lajosmizse Város Hosszútávú Fejlesztési Koncepciója 2003.)

A város **gazdasága** élénk. A mezőgazdaság, valamint a jó forgalmi helyzetéből adódóan a szolgáltatások az idegenforgalom és a könnyűipar a fő „mozgatója” a város gazdasági életének. A város vonzáskörzetében nincs jelentős természeti kincs. A mezőgazdaság az idegenforgalom és az ipari, szolgáltatási tevékenység fejlesztésének elősegítése lehet a fejlődés motorja, ezért Lajosmizse gazdasági életében a termelés, termékfeldolgozás és piacra juttatás alapvető jelentőségű ma és a jövőben is.

Vállalkozók száma: 535

Társas vállalkozók : 291 - ebből

- Korlátolt Felelősségű Társaság	161
- Szövetkezet	7
- Betéti Társaság	102

Egyéni vállalkozók: 244 (Forrás: Polgármesteri Hivatal Adóirodája)

Fő tevékenységek:

- nehézipar -fémfeldolgozás
- könnyűipar - cipőgyártás, fafeldolgozás, festéküzem, kézműipar, nyomda
- élelmiszeripar- tejtermelés, feldolgozás: állat, gyümölcs, sütőipar, édesség gyártás
- építőipar - magas- és mélyépítőipar, szakipari tevékenységek
- kereskedelem, szolgáltatás - élelmiszer ruházat, vegyi áru, építőanyag, vendéglátóhelyek, szálláshelyek

Mezőgazdaságban dolgozók száma:

- őstermelő: 2600 fő
- családi gazdaságok: 40
- új társas gazdálkodási formák: BT, KFT, RT

Fő termelési ágak: szántóföldi növénytermesztés, kertészet, szőlő-, gyümölcsstermesztés, baromfitenyésztés, szarvasmarha-tenyésztés

A város **lakossága** ragaszkodik a településhez, aktív résztvevője a helyi közéletnek. A közelmúltban átadott új Városháza és az 1999-ben átadott Művelődési Ház és Könyvtár a rendezett városközpont kialakításának fontos része. A központban elhelyezkedő Iskola-tó a hozzá csatlakozó úttal, valamint az itt elhelyezkedő utak, utcás térrészletek egységes rendbetétele, rehabilitációja általános városi igény.

A várospolitikai célja a városiakok életminőségének állandó javítása.

2. A települési környezet tisztasága

1995. évi LIII. törvény a környezet általános szabályairól (továbbiakban környezetvédelmi törvény) 47. § a)

2.1 Települési környezet tisztasága

Állapot

Az urbanizáció a település egy részénél jelentős változásokat eredményezett. A fejlődés nagyságrendben és minőségben is megmutatkozik, az urbanizációnak azonban az árnyoldalai is jelentkeznek. A település központjában fejlődés látható, de a város peremén leépülés figyelhető meg egyes részeken. A zöldterületek, közparkok, játszóterek állapota a település egész területén

gondot jelentenek. A környezet tisztasága átlagosnak mondható, bár a kihelyezett szelektív gyűjtők nem minden esetben érték el a céljukat a nem rendeltetésszerű használat miatt. A település belterületén a környezet nem szennyezett, de a külterületen egyre nagyobb számban jelennek meg az illegális hulladéklerakók, ami a környezetet nagymértékben terheli.

Célok

- A kihelyezett szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendben tartásának, rendeltetésszerű használatának **megszervezése** a lakosság bevonásával.
- Parkok és játszóterek fokozott védelme.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- Közterületek fokozott tisztántartása
 - parkok rendszeres takarítása
 - platánsor fokozott védelme
 - buszvárók tisztántartása
 - Ceglédi úton buszváró kialakítása
 - játszóterek takarítása
 - lombszívó vársárlás
 - keletkezett biohulladék feldolgozása és hasznosítása
 - online hirdetőtáblák kialakítása és bérbeadása. A bevételt a közterületek fenntartására fordítani.
- Parkok, játszóterek, Iskola-tó rehabilitációja.
- Városi infrastruktúra javítása
 - szennyvízhálózat teljes körű kiépítése,
 - utak felújítása, belterületi földutak szilárd burkolattal történő ellátása,
 - csapadékvíz elvezetés.
- Játszóterek felszerelése környezetbarát, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő játszó elemekkel.
- Új hulladékgyűjtők kihelyezése
- Tájékoztató táblák kihelyezése a szelektív gyűjtőkhöz
- A lakossággal folytatott kommunikáció hatékonyságának növelése.
- Szabadság téri lakások közti terület rendbetétele- parkosítása.

2.2 Önkormányzati környezetvédelem

Állapot

A helyi környezetügy kétségkívül legfontosabb szereplője az Önkormányzat. Az önkormányzati környezetvédelem eredményességét - a külső körülmények által szabott kereteken belül- a helyi környezetügy politikai képviselője, a hivatali szakmai munka személyi és tárgyi feltételeinek megléte együttesen biztosíthatja.

A hivatali környezetvédelmi munka túlnyomó része a **Polgármesteri Hivatal** szervezeti és működési szabályzatában megjelölt szervezeti egységnél jelentkezik. Feladatok: hatósági ügyek, szakhatósági hozzájárulások, pályázatok, beruházások, stb. Az önkormányzati környezetvédelem külső nyilvánossága - és ezzel összefüggésben tudatformáló ereje - lényeges eleme a lakosság a „környezetvédelmi öntudat” formálásának.

A városi környezetvédelem kiadásai számos területen jelentkeznek és sokszor más feladatokhoz kapcsolódva jelennek meg. Az egészséges ivóvízellátás biztosítása, a szennyvízelvezetés, a köztisztaság fenntartása, a települési hulladékgazdálkodás üzemeltetése, a zöldterületek, a csapadékvíz-elvezető csatornák, az önkormányzati utak állapotának fenntartása, stb. mind-mind a környezet védelmét is szolgáló kiadások, amelyek évről-évre komoly üzemeltetési költséget jelentenek az önkormányzat számára is. Az üzemeltetésen túl, a különböző - környezetvédelmi célokat is szolgáló- beruházások, fejlesztések további jelentős költségekkel terhelik az önkormányzati költségvetést.

Megállapítható, hogy a **jelenlegi önkormányzati környezeti aktivitás növelésével a városi környezetügy lehetséges szereplőit megnyerve lehet olyan változtatásokat elérni, amivel a meglévő környezeti károsodások (kedvezőtlen folyamatok) utólagosan kezelhetők és a jövőben megelőzhetők lesznek .**

A lakosság jelzései alapján megállapítható, hogy a mindennapi közérzetet befolyásoló tényezők közül zavaró vagy nagyon zavaró:

1. A város utcáinak, közterületeinek nem megfelelő tisztasága, zöldfelületek minősége.
2. Csatornahálózat kiépítettségnek alacsony százaléka.
3. Közúthálózat sok helyen nem megfelelő minősége.
4. Nem megfelelő szintű települési környezetvédelem.
5. Szelektív hulladékgyűjtő szigetek rendezetlensége.
6. Külterületi hulladékszállítás szervezetlensége.

Célok

A megelőző szemlélet érvényesítése a helyi környezetvédelemben is a leghatékonyabb módszer.

- A helyi környezetvédelem önkormányzati politikai és szakmai képviseletének erősítése. A környezetvédelem integrálása a hivatali munka minden területére.
- Környezetfejlesztési források feltárása, biztosítása.
- Rendszeres külső kommunikáció a lakosság, a civil szervezetek, a vállalkozások felé.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- A fejlesztő, megelőző típusú környezetvédelemre a lehetséges pályázatok felkutatása.
- A város környezetfejlesztésének fontos eleme a környezeti kommunikáció kialakítása. Erre alkalmas lehet egy helyi újság, mely a lakosság szinte teljes rétegéhez eljut.
- Meg kell vizsgálni, hogy a közterületek fenntartását hogyan lehetne vállalkozási formában megvalósítani.
- A helyi környezetügynek önálló és ezzel párhuzamosan az egyes bizottságokba fokozottan integrált képviseletre van szüksége. Ennek megoldása lehetne egy Környezetvédelmi Egyesület létrehozása.

3. Csapadékvíz – elvezetés

Környezetvédelmi törvény 47. § b)

Állapot

Településünkön a csapadékvíz és szennyvízelvezetés elválasztott rendszerben történik. A felszíni vízelevezetés a város épülésével párhuzamosan a belterületi részekben részben elkészült. A felszíni vízelvezető rendszer kiépítése magába foglalta a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítését, valamint a felszíni vízfolyások mederrendezését is. A felszíni vízelvezetéssel kapcsolatos munkálatok döntő része az 1970-es években folyt, de 2000-ben is jelentős vízelvezetési munkák voltak. A városban a csapadékvíz elvezetés burkolt, zárt rendszerben valamint nyílt földárókban történik.

Jelenleg a felszíni vízelvezető- és csapadékvíz elvezető rendszer az alábbi főbb adatokkal jellemezhető:

- Hossz: 22 400 fm melyből
 - nyílt földárók hossza: 16 800 fm
 - burkolt, illetve zárt szakaszok hossza: 2 900 fm
 - nyomott vezetékek hossza: 2 700 fm

A meglévő zárt, illetve nyomott csapadékvíz-csatorna állapotterve a program mellékletében található. A város felszíni vízelvezető rendszere megépült és néhány szakasz kivételével (Posta tó és környéke, valamint a Móra Ferenc utcai szakasz) jól funkcionál.

Célok

- A település közigazgatás területén található elhanyagolt nyíltárkok valamint a felszíni vízelvezető árkok nélküli útszakaszok feltérképezése.
- A településen található zárt csapadékvíz-elvezető csatornák működőképességének vizsgálata.
- A szükséges felújítások, karbantartások betervezése.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- A település közigazgatás területén a felhízott útpadkák leszedése, eltávolítása.
- A Posta tó és környéke, valamint a Móra Ferenc utcai szakasz erősen túlterhelt, nagyobb mennyiségű csapadék alkalmával a vízvezeték árokrendszer megtelik, a kiöntés gyakori, ezért a karbantartása szükséges.
- Természetes vízgyűjtők funkcióinak visszaállítása (Pl.: Lukács tó és környéke).
- Az árok bemosódásának megakadályozására műszaki beavatkozás szükséges a nyíltárkok szakaszokon.
- A lakosság által betemetett árkok kiásatása valamint a figyelem felhívás arra, hogy az ingatlan tulajdonosának feladata az ingatlana előtti árok karban/tisztántartása.

4. Hulladékgazdálkodás

Környezetvédelmi törvény 47. § c) a kommunális szennyvízkezelés, gyűjtés elvezetés, -tisztítás

47. § d) kommunális hulladékkezelés

Állapot

A hazai hulladékgazdálkodás területén korszakos jelentőségűek a korábbi időszak szabályozási bizonytalanságait megszüntető jogszabályok: a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján folyamatosan megjelenő kormány és miniszteri rendeletek illetve helyi szintű jogszabályok. Az egész városra kiterjedő kötelező hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében a folyékony-, és szilárd kommunális hulladékgyűjtés és elszállítás megoldott. 2004. évben a város **Hulladékgazdálkodási Terve** a képviselő-testület által rendeletben kihirdetésre került, mely részletesen tartalmazza a hulladékgazdálkodás állapotát, ezekkel kapcsolatos terveket, feladatokat.

A városban megtermelt települési hulladék szelektív gyűjtése- *üveg, papír és műanyag*- 2005. április óta 10 gyűjtőszigeten megoldott. A szárazelem gyűjtése az intézményekben kihelyezett gyűjtőedényzetben történik. Az Önkormányzat által szervezett lakossági **évi egyszeri lomtalanítás a nagydarabos hulladékok szervezett begyűjtésére szolgál. A zöldhulladék szervezett gyűjtése a lomtalanítással egy időben történik.**

A város területén jelentős ipari nem veszélyes, ill. veszélyes hulladékot termelő vállalkozások a keletkező hulladék elhelyezését a törvény értelmében maguk oldják meg. Ez azonban csak a potenciális környezetkockázatot csökkenti, de az **engedély nélkül végzett tevékenységek, szabálytalanul tárolt** veszélyes hulladékok által okozott kockázatot nem.

Célok

A hulladékgazdálkodás céljait az általános **"célpiramis"** szempontjai (a hulladékok keletkezésének megelőzése, mennyiségének és veszélyességének csökkentése, az anyagok újrahasználata ill. újrahasznosítása, végül lerakása) és a helyi adottságok figyelembevételével kell megállapítani, melyek az alábbiak:

- A keletkezett hulladékok környezetszennyezést kizáró, ártalommentes elhelyezése.
- A hulladéktermelés csökkentése, a hasznosítható összetevők szelektív gyűjtése, hasznosítása, (pl. komposztálással).
- Bezárt régi lerakó környezetveszélyeztetésének megszüntetése.
- Illegális hulladék lerakók felszámolása.
- Köztisztaság javítása.

Feladatok a prioritások sorrendjében

A helyi hulladékgazdálkodás jelentős kihívásai a települési szilárd hulladékmennyiség csökkentése, a különböző hasznosítható ill. veszélyes anyagok külön gyűjtésének megszervezése, valamint a maradék hulladék környezetszennyezést kizáró lerakása.

- Bezárt régi lerakó környezetveszélyeztetésének megszüntetése.
- Illegális hulladék lerakások megszüntetése.
- Szelektív hulladékgyűjtő szigetek környezetének fokozott tisztántartása, új szigetek kialakítása.
- Lakosság tájékoztatása a hulladék elhelyezésének módjáról.
- A hulladékok termelődését-keletkezését csökkentő programok beindítása.
- A hulladékok hasznosítását javító programok elindítása.

5. Légszennyezés, a zaj és rezgésterheltség

Környezetvédelmi törvény 47. § e) a légszennyezés, a zaj és rezgés elleni védelem

5.1 Levegő

Állapot

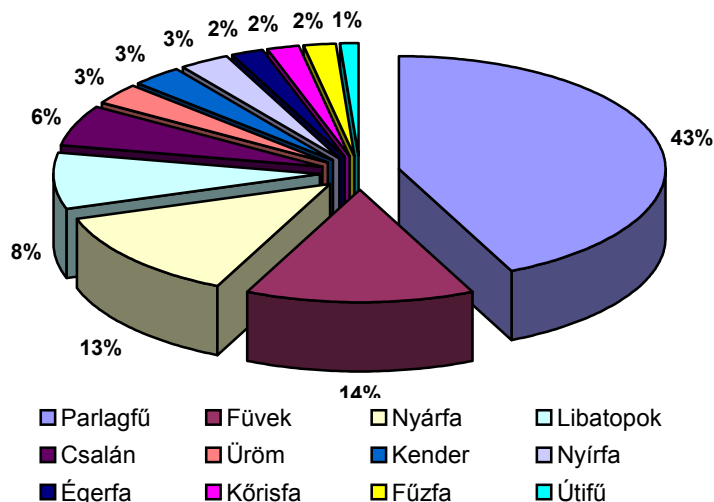
Egy település lakosságának környezet-egészségügyi érdeklődése elsősorban a levegő minőségére terjed ki. A levegővel kapcsolatos környezeti tudatosság és kiemelkedő érzékenység érthető, hiszen a levegő közvetlenül hat minden élő szervezetre, és pótlása műszaki beavatkozással nem lehetséges. Biológiai és közegészségügyi szempontból tiszta az a levegő, amelyben a szennyezőanyagok mennyisége nem haladja meg a kísérletileg megállapított élettani – egészségügyi és ökológiai – határértékeket, azaz növényre, állatra és az emberre sem rövid, sem hosszútávon káros vagy kellemetlen hatást nem fejt ki.

A levegőbe kerülő szennyezőanyagok nagy része bizonyos idő és távolság megtétele után kihullik, vagy a csapadékkal együtt kimosódik, kisebbik része befolyásolja a globális levegőminőséget. A levegőnek – az élővízhez és a talajhoz hasonlóan – természetes öntisztulása van. Ezt a folyamatot alapvetően befolyásolják adott helyen a légszennyező anyagok tulajdonságain kívül a klimatikus viszonyok is. Városunk ebből a szempontból a szerencsés adottságú térségek, közé tartozik.

„Légköri tanulmányok szerint Kecskemét és térsége az ország legkevésbé szennyezett levegőjű részéhez tartozik. Csökkenő tendenciát mutat az ipari eredetű légszennyező anyag kibocsátás. Kedvező hatású a lakosság általi földgázzal való fűtésre áttérés. A közlekedésből eredő ólom légszennyeződés csökkenése következett be az üzemanyag ólom tartalmának fokozatos csökkentésével. E kedvező helyzetet hátrányosan befolyásolja:

- a közlekedésből (tranzitforgalomból, teherfuvarozásból, tömegközlekedésből) eredő légszennyeződés: **szén-monoxid, nitrogén-oxid, ólom, szénhidrogének származékai, korom kerül a levegőbe,**
- a szálló por, az ülepedő por,
- a lakosság által a fűtési szezonban kedvezőtlenebb **szilárdanyag-, korom-, és kéndioxid kibocsátás,**
- légszennyeződést okoz a nyílt téri hulladékégetés: az avar, a mezőgazdasági és kerti hulladékok kezelése, ártalmatlanítása, égetése, amelyek által **szén-monoxid és nitrogén-oxid kerülhet a levegőbe,**
- a levegő sajátos szennyezettségét okozzák a **légköri allergének**. Némely fák, és bokrok, a pázsitfűfélék, a nyári – őszi gyomok pollenjei, **leggyakrabban a parlagfű pollenje** vált ki allergiás reakciót...” (Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi Szakmai Programja)

Az összes pollen (pollenszám/m³ levegő/nap) megoszlása

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Aerobiológiai Hálózat

A pollen koncentrációk alakulása az időjárástól jelentős mértékben függ. Azonban a szennyezettség alapvető és fő oka a bel- és külterületi zöldfelületek, útszélek elhanyagolása, ápolatlansága, illetve a mezőgazdasági művelésre szánt földek parlagon hagyása, a nem megfelelő mértékű gyommentesítés.

Az egyes növények virágpora/termése különböző típusú és mennyiségű allergén fehérjét tartalmaz. Ettől függően okoz kisebb vagy nagyobb mértékben szénanáthát. Az egyes növényekre megállapított határérték azt mutatja, hogy pollenjük milyen koncentrációban okoz tüneteket. Az allergén növények jelentős része az érzékeny embereknél közelítőleg 30 pollen/m³ érték fölött okoz tüneteket. Ez természetesen átlagos érték, hiperallergén emberek már m³-enként egy pollent is érzékelnek.

A városi levegőminőség javításában kiemelt jelentőségük van a zöldterületeknek. A város jelenlegi zöldfelület gazdálkodására a "hiánygazdálkodás" jellemző, a ráfordítások reálértéke az elmúlt tíz év alatt csökkent. Az Önkormányzat a parlagfűirtást, gyommentesítést a közterületen folyamatosan ellenőrzi. A belterületi ingatlanok esetében a jegyző jár el.

Célok

- Közterületeken az avarégetés teljes megszüntetése.
- A mezőgazdaság légszennyezésének (por és pollen) csökkentése.
- Ipari jellegű szolgáltatások levegőterhelésének (emissziójának) felmérése.
- A lakossági levegőterhelés csökkentése.

Feladatok a prioritások sorrendjében

A városi levegő minőségének javítása legalább három területen jelent feladatokat:

1. egyrészt a levegőterhelési (imissziós) helyzet részletes és naprakész (folyamatos) ismeretét.
2. másrészt a kiváltó, okozó tényezők kedvező irányú befolyásolásának feladatait.
3. harmadrészt a tompító beavatkozások (pl. zöldfelületi rendszer) fejlesztését.

Ezek főbb területei a következők:

- Parlagfű terhelést csökkentő művelés.
- Közterületeken, kertekben az avarégetés teljes megszüntetése.
- Kelterületi zöldfelületek karbantartása, növelése.
- Felszólítás, tájékoztató anyagok, újságban megjelentetés.

5.2 Zaj-rezgésterheltség

Állapot

A legjelentősebb környezeti zajforrásoknak a **közlekedési és az üzemi tevékenységeket tekintjük, de a szórakoztató tevékenységek**, az épületgépészeti berendezések, a háztartásokban használt gépek és berendezések, valamint az egyéb - indokolt vagy indokolatlan - emberi tevékenységek részaránya is számottevő tényezők. A 65dB/a fölötti hangnyomás szintnél - érzékenység és tartósság függvényében- már neuro-vegetatív tünetek felléphetnek. Lajosmizse esetében a közúti közlekedésből származó **zajimisszió** az egyik súlyos környezeti probléma.

A város egyik legfontosabb környezeti célja a közlekedési eredetű **zajterhelés még további csökkentése**, amit részben megoldott az 5-ös főútvonal Lajosmizsét elkerülő szakasza addig, amíg az autópálya használata ingyenes volt a települést érintő szakaszon. A matricás rendszer bevezetésével ez megszűnt, ezért észrevehetően megnőtt a településen keresztülhaladó forgalom.

Cél

Zajterhelés csökkentése (közlekedés, vendéglátás, üzemi tevékenység)

Feladatok a prioritások sorrendjében:

A Dózsa Gy. út zajterhelés csökkentését az út mellett elhelyezkedő magánlakások, intézmények, szolgáltató egységek, elsődlegesen a fiatalok és a beteg, pszichés ingerekre fokozottabban reagáló személyek zajterheléstől való fokozott védelmi igénye indokolja.

- Lehetőségek keresése, hogy ismét ingyenes autópálya használat legyen már a lajosmizsei csomóponttól Kecskemét felé.
- Az önkormányzat, a hatóságok és a civil szervezetek hatékonyabb együttműködésével a szükséges és előírt zajvédelmi intézkedések végrehajtása, ill. végrehajtatása.

6. Helyi közlekedésszervezés

Környezetvédelmi törvény 47. § f)

Állapot

A város rendkívül jelentős közúti környezeti terheit együttesen okozza a jelentős átmenő és helyi forgalom. A helyi közúti áruszállítással foglalkozó gazdálkodó szervezeteknek minden esetben telephellyel kellene rendelkezni a tehergépjármű tárolása céljából. Pillanatnyilag ez nem minden esetben van így, ezért esetenként akadályozzák a biztonságos közlekedést. A város jelenlegi forgalmi helyzete hosszabb "fejlődés eredménye", a kialakult állapotokat a földrajzi elhelyezkedés, az É-D-i, ill. K-Ny-i tengelyekre felfűződés determinálta. Ezekre az adottságokra terhelődött (terhelődik) rá az elmúlt 10-20 év **motorizációs robbanása**, a lemaradt közúthálózat felújítással szemben. A jelenlegi helyzetnél csak a kilátások kedvezőtlenebbek, ugyanis a gazdasági növekedéssel párhuzamosan a **közúti forgalom növekedése egyfajta automatizmusként jelentkezik** (2006-ban a lajismizsei gépjármű állomány ~ 5 240 db).

Cél

A közlekedés környezetterhelő kibocsátásaival kapcsolatban

- Légszennyezés, zaj-rezgésterhelés, zsúfoltság okozta környezeti hatások növekedésének megállítása az elérendő cél.

Feladatok a prioritások sorrendjében

Az Önkormányzat kezében levő beavatkozási lehetőség a városfejlesztés, közlekedésfejlesztés és területrendezés során a közlekedés környezeti hatásainak előrelátó tervezése, figyelembe vétele.

- Önkormányzati utak állapotának javítása.
- Közlekedésszervezési, szabályozási, ellenőrzési intézkedések megtétele a közúti környezeti terhelések csökkentésére.
- Kerékpárút kiépítése Kecskemét felé
- A kulturált - és a személygépkocsis forgalmat is csökkentő- eszközök, módszerek, akciók, stb. bevezetése, elterjesztése.

7. Ivóvízellátás

Környezetvédelmi törvény 47. § g)

Állapot

A város vezetékes ivóvízzel történő ellátása 90 %-os. A víz minősége a rendszeres közegészségügyi és üzemeltetői vizsgálati adatok szerint megfelelő. A vízműutak 150-200 m között vannak szűrözve. Kémiai jellege nagyrészt kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos.

Keménysége 15-25 nk° közötti, de a település körzetében még a 45 nk°-ot is meghaladja. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között ingadozik. A talajvíz mélysége 2-4 m között ingadozik.

- Lajosmizse csatornázottsága az EU előírásokhoz képest gyenge, 2005-ben 25%-os – 530 szennyvízbekötéssel.
- A talajvíz minőségére jellemző, hogy általában magas sótartalmú, szerves anyagokkal erősen szennyezett.

Az ivóvíz árnak növekedésével párhuzamosan az utóbbi években egyre nagyobb számban mélyítettek le talajvíz kutakat a város területén. Ezek vizét a háztartásban és a kertek locsolására használják. A bejelentés és engedély nélkül fúrt kutak amennyiben felhagyásuk után nem kerülnek szakszerű betemetésre, úgy közvetlen a talajvízzel összeköttetésben lévő víznyelők ké válhatnak. Ezeken keresztül a felső talajréteg természetes szűrőhatását elvesztve a talajfelszínről közvetlenül a víztározó rétegekbe juthat a felszínen lévő szennyezőanyag.

A város **belterületeinek csapadékvíz elvezetése zárt és nyílt vízelvezetőkön keresztül** csak részlegesen tekinthető megoldottnak. A meglévő csapadékvíz-elvezető hálózatot az ellátatlan területeken új csatornákkal kell bővíteni.

Célok

A helyi vízgazdálkodással kapcsolatos célok a **felszíni és felszín alatti vizek védelme** (és a város hosszú távú vízellátásának biztosítása) érdekében az alábbiak:

- A városban a szennyvízelvezetés és -tisztítás arányának további növelése, a nem csatornázható területeken a megfelelő közműpótlók kiépítése.
- Meglévő szennyvízcsatorna hálózat nagyobb fokú kihasználásának lakossági ösztönzése.
- A sérülékeny környezetű vízbázisú területeken élők ivóvízellátásnak megoldása a vízvezeték-hálózat teljes körű igénybevételével (Kodály Z. u., Bartók B. u., Liszt F. u).
- A Liszt F. utca ivóvízvezeték-hálózatának teljes kiépítése
- A felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező források felderítése, megszüntetése és a környezetkárosodások felszámolása. Felszín alatti vizek nem természetes eredetű (pl. mezőgazdaság, növényvédelem) diffúz mikroszennyezésének csökkentése.
- Ivóvízhálózat teljes körű kiépítése.

Feladatok a prioritások sorrendjében

A **felszín alatti vizek további szennyezésének megakadályozására** a szennyező forrásokat fel kell mérni, és fel kell számolni. A **felszín alatti vizek terhelése jelentősen csökken, ha a szennyvízelvezetés és -tisztítás az előzetes terveknek megfelelő ütemben megtörténik.**

- Ivóvízhálózat teljes körű kiépítése.
- Szennyvízcsatorna hálózat bővítése illetve kiépítése, közműpótlók létesítése.
- Belterületi csatornák fenntartása, a meglévő belvízvédelmi csatornák felújítása, folyamatos fenntartása, újak kialakítása.

8. Energiagazdálkodás

Környezetvédelmi törvény 47. § h)

Állapot

Számítások szerint a hazai teljes energiafelhasználás 2010-ig éves átlagban 0,4-0,7%-al növekszik, a villamos energia fogyasztása pedig 1,5-2,0%-al. A termelési szerkezet és a technika változásának hatásaként a termelőágazatok felhasználása az átlagnál kisebb, a lakossági és az önkormányzati felhasználás pedig az átlagnál erőteljesebben bővül majd.

Az energiagazdálkodás sokféle környezeti hatásai közül Lajosmizsén a villamos **energia felhasználásával kapcsolatos következmények jelentkezők, azonban ezek jelentősége kismértékű.**

Ennél fenyegetőbbek - a helyileg nem érzékelhető- globális szintű folyamatok (elsősorban az "üvegházhatást" eredményező gázok következtében), amelyek megoldását célzó világméretű összefogásból Magyarországra és településeire is hárulnak majd feladatok. A város **vezetékvezetési hálójának** belterületen néhány éve teljesen elkészült, számos helyen a külterületi részekre is kiterjed. Az Önkormányzatnak jelentősek az energiafelhasználással kapcsolatos költségei (intézményfenntartás, közvilágítás) és az átlagos háztartások teljes kiadásán belül az energiaköltség az 1990-es 5-6 %-hoz képest, 1998-ra 14-15 %-ra emelkedett. A **pazarló energiafelhasználás**, annak helyi és globális környezeti következményei együttesen indokolják az energiatakarékosságban rejlő lehetőségek kihasználását, valamint a **helyi alternatív források bevonásának vizsgálatát.**

Célok

- A helyi energiafelhasználás hatékonyságának javítása, az ellátás színvonalának és biztonságának növelése. (Környezetvédelmi és gazdasági szempontból egyaránt fontos a jelenlegi - még mindig pazarló- energiafelhasználási gyakorlat megváltoztatása.)
- Megújuló energiaforrások hasznosításának támogatása.

Feladatok a prioritások sorrendjében

A települési energiahatékonyság javító és energiatakarékossági programok különös jelentőségét az adja, hogy ebben az esetben, **teljes mértékben összeegyeztethető a környezetvédelem és a gazdaság (gazdaságosság) közös érdeke.**

- A városfejlesztési döntésekben, tervekben a helyi energiagazdálkodás környezetvédelmi szempontú fejlesztését kell érvényesíteni.
- Önkormányzati intézményi energetikai átvilágítás.
- Közvilágítás ismételt felülvizsgálata.
- A helyi adottságok kihasználásával a szélenergia megvalósításának támogatása.
- Ösztönzés az egyéb megújuló energiaforrási lehetőségek feltárására.

9. Zöldterület- gazdálkodás

Környezetvédelmi törvény 47. § i)

9.1. Természetvédelem

Állapot

Ahogy fogynak a természetes, vagy természetközeli területek és értékek, úgy erősödnek fel a még megmaradt, megóvható értékek helyi védetté nyilvánítással kapcsolatos erőfeszítések.

A mezőgazdasági földterületek jelentős részben hasznosítottak, igen alacsony a természetes állapotában megmaradt élőhelyek aránya. Ezen kevesek egyike az Iskola – tó és környéke, amelynek helyi védetté nyilvánítása folyamatban van. A városfejlesztési, értékmentési törekvések központi témaköre annak élőhely rehabilitációja, a kérdéses terület **természetvédelmi és rekreációs** funkciójának kialakítása.

2002. januárjában elkészült egy rehabilitációs terv, mely tartalmazza a terület élőhely vizsgálatát, élőhely rehabilitációját, valamint az intézkedési feladatokat. 2005-ben a vízjogi engedély is beszerzésre került, mely a tóban lerakódott vastag iszapréteg kitermeléséről (kotrás) és a befogadóponatokon kiépítendő műtárgyak elhelyezéséről szól.

*„A tó és környéke egykor a táj természetes módon fejlődött lefolyástalan területe volt, amely a település fejlődésével magára hagyott zárványkertként maradt meg a városközpontban. A belterületen **egyedülálló természeti és rekreációs zöldterületi értéket képvisel**, amelyet részben települési mértékkel mérve nagy területe és központi elhelyezkedése tovább növel.*

Sajnos a környező beépítések létesítésekor tervszerűen nem számoltak a tómeder fennmaradásával, mivel az építési telkek gyakorlatilag közvetlenül a partélig húzódnak. A tó jelenlegi állapotában nem járható körbe, de ahol meg is közelíthető, az elburjánzott náddal benőtt széles szegélyterület miatt nincs érdemi kapcsolatban a környezetével. A tómederhez kapcsolódó terepfelszín is gyakorlatilag körben mindenhol sérült.

A terület rendezésénél és rehabilitációjánál feltétlenül olyan kompromisszumos megoldást kell találni, amely a természeti- táji értékek megóvása mellett lehetőséget nyújt egy, a feltárt természetet bemutató, rekreációt és pihenést is szolgáló használati mód kialakítására is. Ez utóbbi a tónak és környezetének a településszerkezetben betöltött szerepe (városközpontban való elhelyezkedés, a Mizsei út jobb oldalán lévő sportcentrum közelsége, oktatási intézmények szomszédsága) miatt feltétlenül indokolt. (Forrás: Lajosmizse Iskola-tó és környezete rehabilitációs terve)

A város ismert értékeinek körét gazdagíthatják, az un. **"egyedi tájértékek"** (pl: parkok, templomkertek, magántulajdonú ingatlanok kertjei). Ennek minősül az adott tájra jellemző emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A kataszterbe rendezésük egyrészt a védelmüket, másrészt a turisztikai vonzerő-leltár gazdagítását is szolgálja.

Célok

A város érdekeltségébe is tartozó természet- és tájvédelmi célkitűzések az alábbiak:

- Iskola-tó és környezete rehabilitációja
- A város parkjainak rehabilitációja
- A helyi jelentőségű területek állagának megőrzése. Jelenleg az alábbi természeti területek és értékek védetté nyilvánítása van folyamatban:
 1. Iskola-tó és környéke,
 2. Fűzes-tó (Horgász-tó) és környéke,
 3. Mizsei Sáfrány földön a 0470/7 helyrajzi számon található 4 darab kocsányos tölgy,
 4. Mizens a 0475/5 helyrajzi számon található 6 darab kocsányos tölgy,
 5. Benén a 0711/4 helyrajzi számon található 1 darab kocsányos tölgy,
 6. Kónya dülő kereszteződésében a 0311/22 helyrajzi számon található 1 darab vadkörtefa,
 7. Mizens a 0477/12 helyrajzi számon található 1 darab vadkörtefa,
 8. Központi parkban és főúton lévő 141 darab platánfa és vadgesztenyefa,
 9. Templomkert kertépítészte,
 10. Központi park és növényzete,
 11. Köztemető vadgesztenyefa sorai,
 12. Tóth dülőben a 0736/20 helyrajzi számon található vadkörtefa,
 13. Terenyi dülőben a 0426/5 helyrajzi számon található vadkörtefa.
- Természetbarát mező- és erdőgazdálkodás.
- Faápolás

Feladatok a prioritások sorrendjében

- Iskola-tó és környezete rehabilitációja.
- A város parkjainak állagmegóvása, felújítása.
- Természetes csapadékgyűjtők rehabilitációja.

9.2 Föld

Állapot

Lajosmizse közigazgatási területe földtanilag a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézetének besorolása alapján a Kiskunsági-löszöshát és a Kiskunsági-homokhátság kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság. Horizontálisan a felszín igen gyengén szabdalt. A kistáj tengerszintfeletti magassága 82 és 140 m között mozog. Legjellemzőbb formák a majdnem párhuzamos elhelyezkedésű buckacsoportok. A buckafelszínek közé alacsony fekvésű tágas, szikes laposok ékelődnek. A homokbuckákat 1,5 m vastag löszös lepel fedi. A talajtani adottságai következtében ásványi nyersanyagokban szegény (kivéve az építőiparban hasznosítható homok, agyag nyersanyagokat), viszont **kiváló talajtani és éghajlati adottságai vannak szőlőművelésre és szántóföldi növénytermesztésre**. A területet több, a Tisza felé tartó vízfolyás keresztezi. A legészakibb közülük az Alpár-Nyárlőrinci csatorna (41 km, 271 km²). A mélyedésekben számos állóvíz keletkezett. A természetes tavak száma hat darab ~ 38, 245 ha felszínnel. A hét mesterséges tározó ~ 44,0 ha területű.

A földdel (különösen a mezőgazdasági, erdőgazdasági művelés alatt levő földekkel) kapcsolatos bármilyen beavatkozást a jelzett ágazatok helyzete alapvetően befolyásol. Bizonytalanságot okoznak a kis birtokméretek, a mezőgazdaság uniós kereteken belüli működésével kapcsolatos ismeretek hiánya, az **országosan késlekedő agrár-környezetvédelmi programok, és általában a földek állapotával kapcsolatos adatok hiánya.**

A **lakott és ipari területeken a talajszennyezésre vonatkozó ismeretek hiánya** és ezek megelőzésének, elhárításának rendszere esetleges.

Célok

A földdel kapcsolatos célok a város közigazgatási területén belül - az eltérő területhasználatok következtében - egyrészt belterületre és külterületre vonatkozóan, másrészt mennyiségi és minőségi talajvédelem vonatkozásában határozhatók meg. A fontosabbak a következők:

- Városi szintű földvédelmi stratégia kialakítása, mert az agrárkárpótlást követően magánkézbe került földeken megszűnt, vagy csak kezdetleges a tápanyag és egyéb talajtulajdonságok vizsgálata, ami óhatatlanul a tápanyagtartalom rablógazdálkodásához és a talajok termőképességének romlásához vezet.
- A talajok védelme, károsodásának megelőzése, helyreállítás.
- Az agrár-környezetvédelem céljainak és eszközeinek megismertetése.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- Városi szintű földvédelmi stratégia kidolgozása a falugazdász és a mezőgazdasági termelők bevonásával.
- A minőségi földvédelem érvényesítése a városfejlesztési, területrendezési elhatározásokban, döntésekben.
- A "jó mezőgazdasági gyakorlat" érvényesítése a szántóföldi növénytermesztésben, és a házikertekben.

10. Környezetbiztonság

Környezetvédelmi törvény 47. § j) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének településre vonatkozó feladatai és előírásai

Állapot

Környezetbiztonság alatt a rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítására és a környezetkárosodás csökkentésére tett intézkedéseket értjük. A várost érintő, fontosabb potenciális veszélyforrások az alábbiak:

- Nukleáris katasztrófa.
- Természeti katasztrófák.
- Belvíz az alacsonyan fekvő területeken.

- Rendkívüli időjárás (átlagosnál nagyobb és heves esőzések, valamint a nagy mennyiségű téli csapadék).
- Tevékenységi eredetű katasztrófák.
- Közlekedéssel kapcsolatos veszélyforrások.
- Ipari tevékenységekkel kapcsolatos veszélyforrások.
- Szolgáltatásokkal kapcsolatos veszélyforrások.

Cél

A jelzett veszélyeztetések bekövetkezési valószínűségének csökkentésére, a keletkezett károk minimalizálására egy cél fogalmazható meg, mégpedig:

- A város megelőző- és védekezőképességének növelése a lakosságot és a környezetet veszélyeztető váratlan eseményekkel szemben.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- Illegális, veszélyes tevékenységek feltárása.
- A megelőzés, elhárítás, beavatkozások tervezése, személyi, tárgyi feltételeinek javítása, megteremtése, tájékoztatási rendszer kialakítása.
- Veszélyes tevékenységek, technológiák fokozott ellenőrzése, kockázatokat csökkentő programok indítása.
- Veszélyes szállítmányok nyilvántartása, útvonalának és parkoltatásának ellenőrzése.

11. Környezet-egészségügy, környezeti nevelés

11.1 Emberi egészség védelme

Állapot

2005. évben Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye elkészítette „Az emberi egészség védelmének környezeti vonatkozásai” című szakmai anyagot. Az anyag feltárja a településen élő lakosság egészségmegőrzéssel kapcsolatos konfliktusait. Ezek közül a jelentősebb környezeti konfliktusoknak a következők tekinthetők:

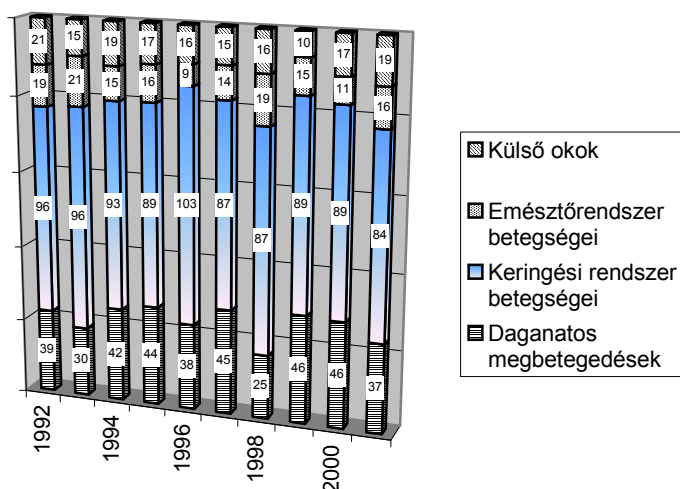
1. Jelentős külterület, tanyavilág különösen nehezített elérhetőséggel, különösen rendkívüli időjárási körülmények között.
2. Külterületen a növényi és állati eredetű allergizáló anyagok jelenleg szinte kikerülhetetlen, magas koncentrációjú jelenléte.
3. Az egész területen a parlagfű növekvő elterjedése – műtrágya és vegyszerfelhasználás.
4. Belterületen, különösen a város tengelyét jelentő országos főút mentén zaj, fény, por, vibrációs hatások és fokozott közlekedési balesetveszély.

Mindezeket a megállapításokat támasztja alá a 2003-ban elkészült Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi Szakmai Programja melyben a lajosmizsei háziorvosok

véleménye alapján körvonalazódott a lakosság egészségi állapota. Megállapításra került, hogy melyek a legjellemzőbb halálokok Lajosmizsén.

*„A Dél-alföldi régió adataihoz hasonlóan a vezető halálok – a fő betegségcsoportokat tekintve - a településünkön is a **keringési rendszer betegségei**. Vezető halálokok között szerepelnek még a **daganatos betegségek** és az **emésztőrendszer betegségei**. Meg kell említeni az **alkoholos májkárosodást** is, amely az emésztőszervi halálokok között messze a legnagyobb. Beszélni kell még a gyakran előforduló **hypertóniáról**, **diabétesről** és a **mozgásszervi problémákról**. „*

Vezető halálokok Lajosmizsén 1992-2002

forrás : KSH

„Összegezve: Az adatokból látható a **betegforgalom növekedése**. Vezető helyen a **szív és érrendszeri**, valamint az **idült légzőszervi betegségek** vannak. A **daganatos betegségek** előfordulása az országos szinthez hasonló, mely elsősorban a **máj**, valamint a **vastagbél** elváltozásoknál jelentkezik. Emésztőszervi betegségek megítélésénél figyelembe kell venni a betegek **életvitelét, valamint szociális helyzetét**. Ebben a tekintetben a mutatók emelkedést mutatnak.

Az egyik legfőbb gondot a mértéktelen **alkoholfogyasztás** okozza, **máj, hasnyálmirigy és idegrendszeri elváltozások**, melyek nagymértékben fokozzák a mortalitási mutatót.

Az időskorúaknál jelentkező **mozgásszervi /reumatikus, osteoporosis, gerinc elváltozások/** betegségek városunkban az országos átlagnak megfelelőek.”

„A település természeti állapotának jellemzői külön figyelmet érdemelnek, hiszen a **környezet szennyezettsége és az ott élők egészségi állapota** között közvetlen összefüggés található. A helyzetfeltárás adatai alapján láthatóak a **földet, a vizet, a levegőt szennyező emberi, gazdasági tevékenységek**, amelyek belátható módon rontják az élet minőségét, a környezet minőségét, ezáltal a településen élők egészségét. Az **egészség** az emberi megélhetés, boldogulás **legfőbb forrása**, ezáltal gazdasági tényező, melyet csorbítunk. Beteg ember nem tud dolgozni, építkezni, alkotni. Esélyeink csökkennek ez által is, s láthatóan egy körforgás alakul ki, amelynek tényezői egymást erősítik. A tudatos, **egészségvédő - nevelő magatartás és szervezeti formák, fórumok** hiányoznak, **nincsenek hagyományai** a településen sem a szakmai, sem a civil körökben. **Kezdeményezésekkel:** életmód klub, szakmai napok stb. már találkozhatunk a közelmúltban” (Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzatának Egészségügyi Szakmai Programja).

Célok

Lajosmizse város környezet-egészségügyi helyzetének megismerése, a szükséges beavatkozások megfogalmazása után meghatározásra kerültek az emberi egészség védelmével kapcsolatos célok.

- Az ismert ártalmak visszaszorítása: allergizáló tényezők, zaj, por, vibráció.
- Szakmai továbbképzések biztosítása az egészségfejlesztés és a környezetvédelem összefüggései tárgykörében.
- Helyben elérhető szakellátások további fejlesztése: szemészet, reumatológia, kardiológia, bőrgyógyászat, allergológia, tüdőgyógyászat, fül-orr-gégészet, pszichiátria, ideggyógyászat.
- Az egészségügyben és a közéletben dolgozók legyenek követendő példaképei a környezet- és egészségfejlesztésnek.
- Környezet-egészségüggyel kapcsolatos tudatformálás javítása, oktatás, nevelés.

Feladatok a prioritások sorrendjében

Az egyes környezeti elemek, hatótényezők valamilyen állapota nem önmagában érdekes számunkra, hanem azzal összefüggésben, hogy az adott állapotuk milyen hatást gyakorol az emberre, mint hatást viselőkre. Ennek megfelelően a következő feladatok fogalmazhatók meg:

- Egészséges életmód programja, az emberi egészség kockázati tényezőinek csökkentése.
- Egészségnevelés.
- Lakossági tájékoztatás, segítségnyújtás rendszerének kiépítése.
- Környezetepidemiológiai vizsgálatok a külső-/belső légtéri légszennyezők, valamint a egyéb környezetszennyező elemek felkutatása, megszüntetése.
- Környezet-egészségügyi tudatformálás az egyes környezeti hatások megismertetésére.

11.2 Környezeti nevelés – Iskolai Környezeti Nevelési Program

Állapot

Az általános iskola környezeti nevelési programját a Nemzeti Alaptanterv és a Kerettanterv iránymutatásai szerint készítették el. Figyelemmel vannak az életkori sajátosságokra és ennek alapján arra, hogy minden oktatott tantárgy, és modul tartalmában megjelenjen a környezetvédelem. Az infrastruktúrális és tárgyi feltételek szűkösek, de a karbantartások során tudatosan tervezve biztosítják az egészséges, biztonságos környezet kialakítását.

A környezeti nevelés célja az, hogy a tanórákon szerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra. A tanulók legyenek képesek a környezet és természetkárosító tevékenység és magatartás felismerésére. Tevékenységeikben jelenjen meg a környezet- és természetvédelem iránti elkötelezettség. Mindezek megvalósítását segíti az Iskolai Környezeti Nevelési Program.

Célok

- Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése.
- Osztálykirándulások szervezése a hazai nemzeti parkokba.
- Ökológiai tábor, illetve környezetvédelmi szaktábor szervezése.
- Lajosmizse és környéke környezetszennyező forrásainak feltérképezése.
- Szervezett papírgyűjtés.

Feladatok a prioritások sorrendjében

- Takarítási Világnapon valamint az önkormányzat által szervezett Takarítási napon társadalmi munka szervezése a szülőkkel és tanulókkal közösen.
- A kitűzött célok megvalósítása.

A kijelölt célok és feladatok megvalósítása után felvázolható a

A város környezeti jövőképe: "a lakható Lajosmizse"

"Akinek nincs célja, az nem jut el sehova" tartja a mondás és ebben a tekintetben a város környezeti jövőképe egy sajátos, realiztikus és idealisztikus elemek ötvözetét tartalmazó célállapot.

A környezetvédelem a természet a gazdaság és a társadalom metszéspontjában helyezkedik el, tehát mindezen területek folyamatos oda-vissza hatáskavalkádja adja a környezet éppen aktuális állapotát. A városunk környezeti jövőképét befolyásoló hatások:

- a helyi szinten csaknem tervezhetetlen globális folyamatok következtében (honnan és milyen hatás indul el, aminek lesz helyi következménye) még a legmegalapozottabb tervek, jövőképek is nagy bizonytalanságot hordoznak magukban,
- a hazai polgárrá válási folyamat jelenleg (és még valószínűleg a közeli jövőben is) általában inkább a javakban tobzódni vágyó "fogyasztópolgárrá" válásban nyilvánul meg, nem pedig az öntudatos (környezettudatos is!), a fejben, a lélekben és a külső környezetben is harmóniára törekvő, minőséget igénylő polgárban,
- a környezettel kapcsolatos elvárásaink változnak életkorunk szerint:
 - a fiatalok egészséges és biztonságos lakókörnyezetet, a közép- és felsőfokú intézményekbe bejuttatni képes színvonalú oktatást, szabadidőben pedig szórakozást kikapcsolódást biztosító létesítményeket - még komoly zajszennyezés árán is- várnak el,
 - a munkaképes korúak megbízható és gyarapodást biztosító munkahelyet, vagy vállalkozói környezetet, kiterjedt és színvonalas szolgáltatásokat (pl. kommunális), és a munkahelyi lakóhelyi funkcióknak megfelelő teljes értékű környezetet várnak el, ahol pl. a lakókörnyezet a pihenés és a megújulás feltételeit is képes biztosítani,
 - míg az idősebb korosztály a lassabb, nyugodtabb és biztonságosabb, kiszámíthatóbb és pihenésre alkalmas környezet elemeire helyezi a hangsúlyt,

Mivel mindezeket együttesen egyidőben teljesíteni csaknem lehetetlen, ezért a másik igényeinek figyelembe vételével kompromisszumokat kell kötni, és *a gazdaság, a társadalom és természet igényeit is figyelembe vevő fenntartható fejlődésre kell helyezni a hangsúlyt. A jövőkép kialakításában a korábbi és jelenlegi mindig-mindenből többet szemlélet helyett a **minőséget minden mennyiségben** elvet kívánatos megfogalmazni.*

Mit jelenthet ez a gyakorlatban és a jövőre nézve?

- olyan javuló színvonalú oktatást, már az általános iskolától kezdve, amely igényes továbbtanulásra vagy munkára képes és környezettudatos tanulókat bocsát ki,
- olyan környezetbarát ipartelepítést és fejlesztést, amely az igényes és képzett munkaerőt foglalkoztatni tudja, ami által a város nem az "elmenők, hanem az itt boldogulók" városa lehet,
- olyan hosszútávra tervező vállalkozások telepítését, akiknek az adójára a városüzemeltetésben szintén tervezni lehet,

... és a felsorolást még hosszasan lehetne folytatni.

A jövőkép elemei miben nyilvánulhatnak meg konkrétan:

- a túlnyomó többség által elfogadható egészséges városi környezetben,
- a jó környezetgazda Önkormányzatban, a környezettudatos lakosságban és a környezetre érzékeny vállalkozásokban,
- a sokszínű kreativitásra ösztönző tájban, megőrzött és gazdagított természeti környezetben,
- a város tisztaságában, a zöld és virágos felületek gondozottságában,
- a város egészén és egyes épületein, házain és lakótelepein érződik gazdáik gondoskodása,
- az egymás iránt nagyobb megértéssel rendelkező lakosokban,
- ... abban, hogy 15-20 és még sok év múlva is, jó itt lakni, egyre jobb itt lakni

"a lakható Lajosmizsén."

Összefoglalás

A város környezeti szempontból is kívánatos jövőképét megvalósítani, vagy legalábbis következetesen abba az irányba haladni, egyúttal sokféle érdek, cél, törekvés összhangjának a megteremtését is jelenti. A környezetvédelem a jövőkép megvalósítását csak az általa értelmezhető szakterületekre (interdiszciplinákra) történő lebontások után tudja kezelni.

Meg kell fogalmazni azt, hogy a környezeti jövőkép milyen részcélok, majd azokat megvalósító beavatkozások, programok összességén keresztül valósulhat meg.

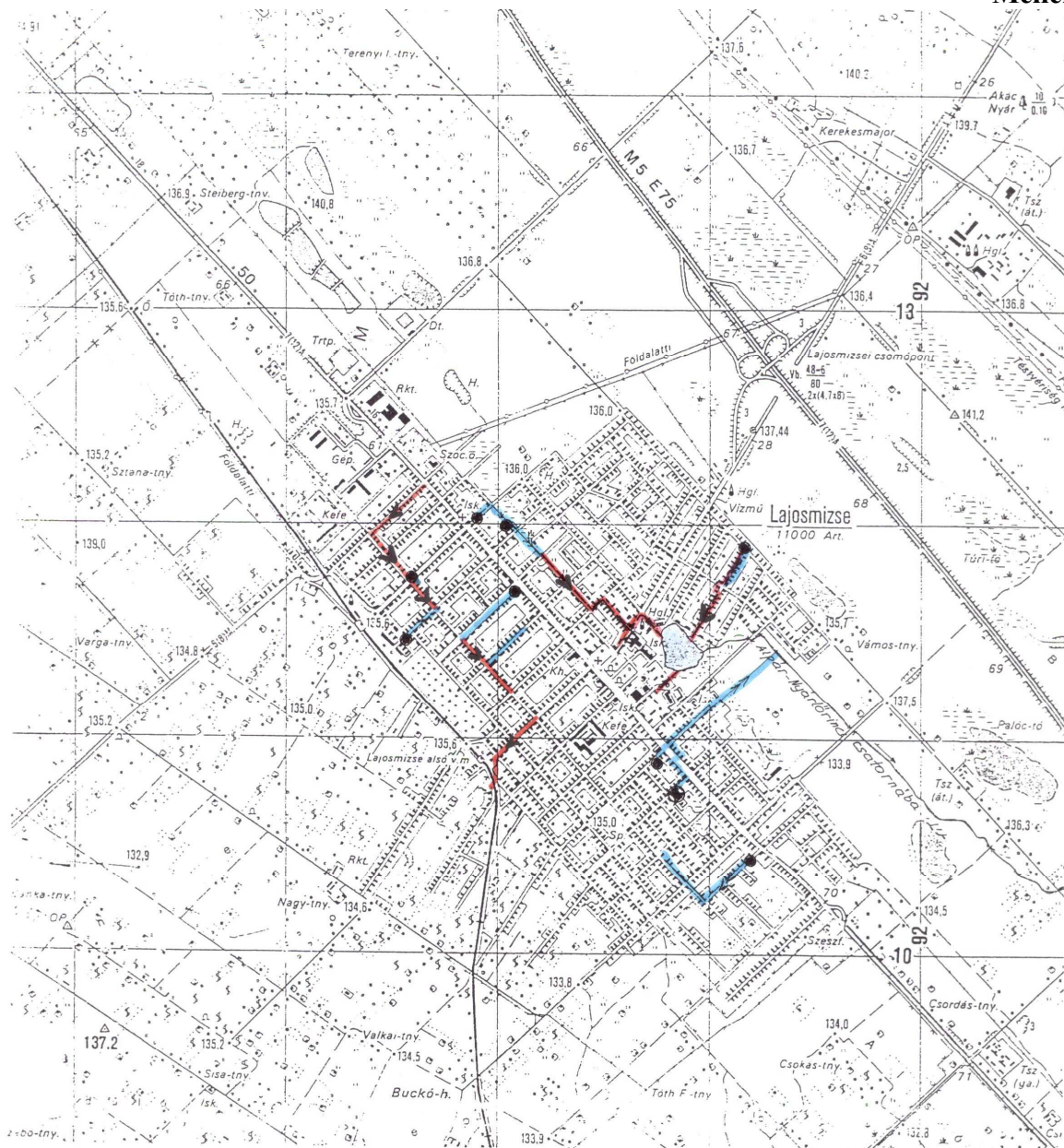
A helyi környezetvédelem kétségkívül legfontosabb általános célja a jó, a kedvező környezeti állapotok (erőforrások) megőrzése, a károsodott, sérült környezeti területek, elemek / tényezők romlásának megállítása, javítása.

Ezek elérése - a város hatókörén kívüli meghatározottságokat figyelembe véve- feltételezi a megelőző szemléletű, **környezettudatos városüzemeltetést és városfejlesztést.** A

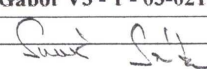
környezettudatosság javítása, érvényesítése az önkormányzati döntésekben, a Hivatali munka minden területén (belső kapcsolatok, ügyintézés, külső kapcsolatok a lakossággal, a vállalkozásokkal) eredményezheti a helyi környezetügyben az érdemi előrelépést.

Összefoglalva kijelenthetjük, hogy a helyi környezetvédelem általános célja, egyúttal működésének alapelve a környezettudatos közgondolkodás, döntéshozatal és végrehajtás a városi élet minden területén, amiben az Önkormányzat egyértelműen kezdeményező.

Melléklet

- meglevő zárt csapadékvízcsatorna
 meglevő nyomott csapadékcsonna
 nagy átemelő sziv. (Posta tó)
 körzeti kis átemelők

MUNKA MEGNEVEZÉSE	DATUM
Lajosmizse,	2006. 05.
csapadékvíz-csatorna hálózat állapotterv	
RAJZ MEGNEVEZÉSE	MÉRETSZÁM
Átnézeti helyszínrajz	M=1:25 000
TERVEZŐK	RAJZTERÜLET
Csuvár Gábor V3 - 1 - 03-0218	0,07 m²
	RAJZSZÁM
	K - 1